

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6823010106
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6823010106.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Juháasa, v trestnej veci obžalovaného F. V., stíhaného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 07. júna 2023, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/36/2023 zo dňa 24. 04. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/36/2023 zo dňa 24.04.2023 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 1 Tr. por.

obžalovaného F. V., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom J. XX, okres J., t.č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica

o d s u d z u j e

podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Ostatné výroky v napadnutom rozsudku zostávajú nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Revúca sp.zn. 2T/36/2023 zo dňa 24.04.2023 bol obžalovaný F. V. uznaný za vinného

v bode 1) napadnutého rozsudku zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák.,

v bode 2) napadnutého rozsudku z pokračujúceho zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1) v období od 09. 01. 2019 do 15. 02. 2022 v J., časť J. v rodinnom dome č. XX opakovane vždy, keď bol pod vplyvom alkoholu, bezdôvodne spôsobil svojej manželke F. V., nar. XX. XX. XXXX a

nevlastnej dcére J. U., nar. XX. XX. XXXX psychické utrpenie spočívajúce v opakovaných vulgárnych nadávkach do cigánskych kuriev, kráv a ich ponižovaním, pri hádkach o spoločné financie sa manželke F. V. vyhrážal, že jej dá facku, vytýkal im, že na kúrenie používajú drevo, ktoré zabezpečil on a svojmu synovi maloletému M. Š., nar. XX. XX. XXXX bezdôvodne spôsobil fyzické a psychické utrpenie tým spôsobom, že ho vždy, keď bol pod vplyvom alkoholu, búchal päšťami do brucha a do iných častí tela, čím mu spôsobil po tele modriny a v presne nezistený deň a čas mu do nosovej dutiny pichal špáradlom, čím sa mu z nosa pustila krv a tiež mu vulgárne nadával do skurveného decka a zakazoval mu pozeráť televízor, dňa 15. 02. 2022 svojho syna fyzicky napadol a to tak, že ho sotil na zem, následne ho chytil, hodil ho na posteľ, kde ho nie menej ako dva krát udrel päšťami do brucha a do oblasti nôh, čím mu nespôsobil zranenia vyžadujúce si lekárske ošetrovanie, a týmto agresívnym konaním vyvolával u svojej manželky F.D. a u svojich detí J. U. a mal. M. Š. strach a stres, čím u nich vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, okrem tých konaní, ktoré sa obžalovaný voči poškodeným F. V., nar. XX. XX. XXXX, J. U., nar. XX. XX. XXXX a maloletému M. Š., nar. XX. XX. XXXX dopustil a už bol za ne postihnutý podľa ustanovení zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

2) v období od 29. 07. 2022 od návratu poškodených do miesta ich trvalého bydliska do 20. 08. 2022 do odchodu obžalovaného do K. a následne po jeho návrate z K. od 14. 10. 2022 do 22. 11. 2022 do 17.30 hod. v J., časť J. v rodinnom dome č. XX vždy, keď bol pod vplyvom alkoholu, poškodeným bývalej manželke F. V., nar. XX. XX. XXXX a synovi maloletému M. Š., nar. XX. XX. XXXX opakovane bezdôvodne spôsobil fyzické a psychické utrpenie tým, že neustále vyčítal poškodeným, že ich musí chovať, že jedia jeho jedlo, že je zakúpené za jeho peniaze a vyhrážal sa im, že nebudú jesť nič, že na kúrenie používajú jeho drevo, ktoré nachystal, že pozerajú jeho televízor, neustále sa pred nimi vulgárne vyjadroval a agresívne správal, poškodenej F. V. vulgárne nadával do špiny, do cigánskej kurvy, do zmiji, že keď sa dala rozviesť, tak nemá čo robiť v dome, že sa chodí kurviť za peniaze a poškodenému maloletému M. Š. vulgárne nadával, že je decko skurvené, vyjebané, vykrikoval, že je dosť tučný, že nemusí jesť, vyhrážal sa mu, že mu papuľu rozbije, fyzicky ho napádal takým spôsobom, že mu vykrúcal ruky a nohy, udieral ho päšťou do boku a pichal ho vidličkou a okrem toho dňa 22. 11. 2022 v čase o 17.30 hod. v J., časť J. v rodinnom dome č. XX, kde po tom, ako si pýtal späť energetický nápoj, ktorý dal svojmu maloletému synovi M. Š. a po tom, ako mu jeho syn povedal, že mu ho nevráti, fyzicky napadol maloletého M. Š. takým spôsobom, že ho chytil pod krk a začal ho škrtiť, pričom F. V. mu povedala nech prestane, ale na toto upozornenie nereagoval a začal maloletého M. Š. búchať do chrbta a od svojho konania upustil až vtedy, keď počul, že mobilným telefónom privolali políciu, pričom svojim konaním poškodenému nespôsobil žiadne zranenie, okrem tých konaní, ktoré sa obžalovaný voči poškodeným F. V. a maloletému M. Š., nar. XX. XX. XXXX dopustil a už bol za ne postihnutý podľa ustanovení zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Za to okresný súd obžalovaného F. V. odsúdil podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 7 Tr. zák. pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), n) Tr. zák. a pri zistení preťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody súd obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Súčasne podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. uložil obžalovanému ochranné ambulantné protialkoholické liečenie.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú stranu:

- mal. F. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, okres J. v zastúpení opatrovníčkou JUDr. P. P., AK J., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie okresný prokurátor v neprospech obžalovaného F. V., a to proti výroku o treste, ktoré dodatočne písomne zdôvodnil dňa 19.05.2023. Z písomných dôvodov odvolania v podstatne vyplynulo, že prokurátor sa nestotožnil s výrokom o treste z dôvodu nesprávneho použitia ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. v spojení s § 41 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/55/2021 zo dňa 06.12.2022 uverejnený v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 26, ročník 2020. Podstatou tohto rozhodnutia NS SR je konštatovanie, že po nadobudnutí účinkov Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012

o nesúlade § 41 ods. 2 Tr. zák. v texte za podkočiarkou s článkom Ústavy SR je ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. obsolentné, keďže už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktorý zvyšuje hornú hranicu trestnej sadzby s § 38 ods. 4 a 6 Tr. zák., ktoré tam z uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby a je a priori vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatela neprimerane prísne. V dôsledku nesprávnej aplikácie ustanovení o ukladaní trestu bol obžalovanému podľa prokurátora uložený trest mimo zákonom ustanovenú trestnú sadzbu, a to trest podstatne nižší.

Okresný súd Revúca mal pri ukladaní trestu odňatia slobody postupovať tak, že obžalovanému mal uložiť úhrnný trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák. a pri zistení priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. v rámci upravenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov a 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z tohto dôvodu navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Revúca a vo veci rozhodol sám.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol, aby krajský súd vyhovel odvolaniu okresného prokurátora a pokiaľ ide o dôvody, poukázal na písomné vyhotovenie odvolania prokurátora.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí poukázal na rozhodnutie okresného súdu, keďže ten dôsledne posúdil dôkaznú situáciu, vzal do úvahy jednak všetky výpovede poškodených osôb, ako aj všetky písomné správy zadovážené zo spisového materiálu, z toho dôvodu navrhol, aby krajský súd zamietol odvolanie okresného prokurátora, keďže ním navrhovaný trest považuje za neprimerane prísny.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že mu je ľúto, čo spravil, chcel by, aby mu trest, ktorý mu bol uložený okresným súdom zostal, aj vzhľadom na to, že manželka a deti mu do väzby vypisujú a tešia sa na neho a čakajú na jeho príchod domov.

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je čiastočne dôvodné.

V tejto súvislosti pokiaľ ide o výrok o vine okresný súd na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o vine. Okresný prokurátor svoje odvolanie podal len proti výroku o treste v naprospech obžalovaného.

Preto odvolací súd v napadnutom rozsudku preskúmal výrok o treste a zistil, že okresný súd sa pri ukladaní trestu obžalovanému striktne nedržal zásad ukladania trestov, keďže pochybil tým, že nesprávne aplikoval pri ukladaní trestu ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. a nedostatočne zohľadnil okolnosti prípadu a pomery páchatela. V tomto smere sa krajský súd stotožnil s odvolacími námietkami prokurátora, pretože aplikácia ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. je po nadobudnutí účinkov Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012 a následnom rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Tdo/55/2021 zo dňa 06.12.2022 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 26, ročník 2020, ktoré konštatovalo, že ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. je obsolentné, keďže už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktoré zvyšuje hornú hranicu trestnej sadzby s § 38 ods. 4 a 6 Tr. zák., ktoré tam z uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby. Je teda vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatela neprimerane prísne.

Obžalovaný spáchal opakovane zločin, preto požiadavka prokurátora na aplikáciu ust. § 38 ods. 5 Tr.zák. bola oprávnená. Z uvedeného dôvodu odvolací súd zrušil výrok o treste v napadnutom rozsudku a v tomto smere napravil pochybenie prvostupňového súdu.

Naproti tomu sa krajský súd nestotožnil s požiadavkou prokurátora na navýšenie trestu odňatia slobody obžalovanému na výmeru 7 rokov a 4 mesiace.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný prihliadať, patrí aj osoba páchatela, pomery páchatela (majetkové, rodinné, osobné), tiež možnosti jeho nápravy. Preto v rámci požiadavky na primeranosť a individualizáciu trestu súd musí prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, čo bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste.

Navyše podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

V prípade obžalovaného je potrebné poukázať na to, že obžalovaný svojím konaním poškodeným nespôsobil žiadne zranenie alebo vážnu ujmu na zdraví. V tejto súvislosti sa poškodená vyjadrila v tom zmysle, že nežiada, aby obžalovanému bol navýšený trest. Sám obžalovaný sa k spáchaniu trestnej činnosti priznal a svoje konanie úprimne oľutoval. Na hlavnom pojednávaní v tomto smere urobil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 5 Tr. por., ktoré súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal.

Ďalej pri hodnotení osoby obžalovaného je potrebné konštatovať, že tento mal síce v registri trestov osem záznamov, ale v troch prípadoch sa na neho hľadí, ako na netrestaného a v jednom prípade bolo rozhodnuté o jeho osvedčení (bez uvedenia dátumu). Vzhľadom na okolnosti prípadu, postoj obžalovaného k jeho trestnej činnosti a tiež samotný postoj poškodených k obžalovanému, ako aj na to, že v podstate obžalovaný nespôsobil svojím konaním žiadny relevantný trvalý následok, krajský súd dospel k záveru, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia za súčasného uloženia ochranného ambulantného protialkoholického liečenia je pre obžalovaného primeraný a spĺňa zákonné podmienky pre individuálnu a generálnu prevenciu, navyše takto uložený trest je v súlade aj s požiadavkou poškodennej.

Krajský súd pri ukladaní trestu obžalovanému prihliadol k výkladu ust. § 39 ods. 4 Tr. zák. v zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR Tpj 157/2022-7, podľa ktorého obmedzenie mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody uvedené v § 39 ods. 4 Tr. zák. sa uplatní iba vtedy, ak konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu je podľa § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. jediným dôvodom mimoriadneho zníženia trestu. Ak sa ale v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu zistí niektorý z ďalších dôvodov mimoriadneho zníženia trestu uvedený v § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až c), alebo e) Tr. zák. pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu sa uplatnia obmedzenia podľa § 39 ods. 3 Tr. zák. Uvedené platí aj v prípade uznania viny po prijatí vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Tr. por.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd pri ukladaní trestu obžalovanému neaplikoval ust. § 39 ods. 4 Tr. zák. (obžalovaný urobil vyhlásenie o vine), ale použil ust. § 39 ods. 1 ods. 3 písm. d) Tr. zák., pretože použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom pre predmetnú trestnú činnosť by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje mu uložiť trest kratšieho trvania, ktorý podľa záverov krajského súdu splní svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.